

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครอง
ตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง***
**PEOPLE PARTICIPATION IN DHAMMĀDHIPATEYYA POLITICAL DEVELOPMENT
IN RAYONG MUNICIPALITY, RAYONG PROVINCE**

พระนิคม จันทธมโม

Phra Nikom Chanthadhammo

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyala University

E-mail: nikom2497suk@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความ คิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ สมรสต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ข้อเสนอแนะคือ ประชาชนควรสร้างความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยเข้าไปมีส่วนร่วมตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตยในการตัดสินใจ

ความสำคัญ: การมีส่วนร่วม; การพัฒนาการเมือง; ธรรมาธิปไตย

Abstract

This research article was to study the level of people participation, to compare the people participation and the problems, obstacles and suggestion for people participation in Dhammādhipeyya political development using the mixed research methods. Findings were that people's opinions on the people participation, by overall, was at high level. People with different ages, education, marital status did not have different opinions, rejecting the set hypothesis. The people with different occupations and incomes had different participation, accepting the set hypothesis. Problems, obstacles were found that people lacked of knowledge to join the political activities and not giving importance to political participation development, people considered it not their duties, it was the duty of the management.

Keywords: Participation; Political Development; Dhammādhipeyya

*Received May 1, 2020; Revised May 8, 2020; Accepted June 20, 2020

บทนำ

เทศบาลนครระยองมีชุมชนถึง 29 ชุมชน (สำนักงานเทศบาลนครระยอง, (2562) ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยว การเมืองการปกครอง จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันส่งผลกระทบในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนและชุมชนในเขตเทศบาลนครระยอง ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ด้านสิ่งแวดล้อม และสภาพปัญหาในชุมชน จากด้านต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบในการดำรงชีวิตของคนในชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครระยองทั้งสิ้น

จากอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่ารูปแบบการพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศไทย ยังถูกจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มคนบางกลุ่ม ซึ่งขัดกับหลักการที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตย คือการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ยังไม่มีส่วนร่วมของประชาชนในด้านทางพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นของเทศบาลนครระยองเท่าที่ควร การที่ประชาชนจะเข้าถึงการมีส่วนร่วมในทางพัฒนาการเมืองและปกครอง เป็นไปได้ไม่มากนัก และยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนกำลังเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งทางภาครัฐ (รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, 2552) ที่ผ่านมาพบว่า อุปสรรคและปัญหาของการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนในเทศบาลนครระยอง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองเท่าที่ควร

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมุ่งเป้าประสงค์การวิจัยเชิงพื้นที่ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง เป็นสำคัญว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองในเขตเทศบาลนครระยอง อยู่ในระดับใด เพื่อจะได้ทราบความเป็นไปอย่างชัดเจน ถึงการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่หลาย ๆ ประเทศ (ทินพันธ์ นาคะตะ, 2517) เพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองถือเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาระบอบการเมืองการปกครอง ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดถึงระบอบการปกครองได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ระดับใด จะมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับองค์การบริหารเทศบาลนครระยอง ว่าจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง ทั้งนี้เพื่อนำผลวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา และส่งเสริมการปกครองในเขตเทศบาลนครระยองให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตาม แนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตาม แนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง จำนวน 43,116 คน (สำนักงานเทศบาลนครระยอง, งานทะเบียนราษฎร, 2562) คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน ใช้วิธีเก็บข้อมูลการแจกแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 12 รูปหรือคน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยรวม

(n = 396)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น	4.07	0.61	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	3.89	0.67	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล	3.92	0.68	มาก
ด้านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	4.07	0.61	มาก
รวม	3.99	0.59	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $S.D.=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig	ผลการศึกษา	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	5.497	-	0.130		✓
อายุ	-	1.687	0.152		✓
การศึกษา	-	1.684	0.153		✓
อาชีพ	-	2.480	0.023	✓	
สถานภาพสมรส	-	0.782	0.504		✓
รายได้ต่อเดือน	-	2.439	0.047	✓	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และสถานภาพสมรส ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการเมืองการ ปกครอง	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการมีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็น	ประชาชนไม่มีโอกาสเสนอ ความคิดเห็นและแสดงออก	ควรรับฟังเสียงของประชาชน ส่วนมาก
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ	ประชาชนไม่มีส่วนร่วมใน ตัดสินใจกับหน่วยงานส่วน ท้องถิ่น	ควรให้ประชาชนได้ร่วม ตัดสินใจในการพัฒนา
ด้านการมีส่วนร่วมติดตาม และประเมินผล	ประชาชนขาดการติดตามผล ตามที่ภาครัฐได้เสนอโครงการ	ควรแสดงผลการดำเนินงานให้ ประชาชนได้รับทราบ
ด้านการมีส่วนร่วมรับ ผลประโยชน์	ประชาชนเข้าไม่ทราบในการ รับผลประโยชน์จากรัฐมากนัก	ควรแจ้งข่าวให้ประชาชนใน ชุมชนได้รับรู้เป็นประจำ

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง

1. ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชน ควรการเปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็นและแสดงออกความต้องการของประชาชน 2) ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมากประชาชนไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุม ติดงานหรือภารกิจส่วนตัว 3) ควรการนำความคิดเห็นมาใช้ในการแก้ปัญหา

2. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องใด ๆ จะปล่อยให้เป็นที่ของผู้บริหารของหน่วยงานข้าราชการในการตัดสินใจ 2) หากประชาชนได้เข้าร่วมตัดสินใจในเรื่องการพัฒนาการเมืองมาก ๆ ก็จะเป็นผลดีและถูกต้องโปร่งใส

3. ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมที่เทศบาลได้ดำเนินการอยู่จึงไม่สามารถประเมินผลได้ 2) ไม่มีการเปิดโอกาสให้ประเมินผลของการปฏิบัติงาน และ 3) ควรเปิดเผยข้อมูลทุกด้านให้โปร่งใสให้ตรวจสอบได้

4. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงการรับผลประโยชน์ของรัฐมากนัก 2) การบังคับใช้กฎหมายยังไม่ดีพอ รู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3) ควรนำเสนอให้ประชาชนในชุมชนได้รับรู้ และรับในผลประโยชน์ที่ทุกคนจะได้รับว่าเป็นอย่างไร เพื่อให้ประชาชนได้มองเห็นผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนว
ธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตามหลักอภิธานิธรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก
เทศบาลนครระยองให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและผู้นำทางการเมือง
มีนโยบายในการดูแลปกป้องประชาชนผู้ที่กระทำความผิดเพื่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ไพโรช ตันอุดม (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชน
เข้มแข็งเมืองน่ายู่: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกลงพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัย
พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ตามหลักอภิธานิธรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปราย
ได้ว่า เทศบาลนครระยอง ให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและ ให้ผู้บริหาร
องค์กรส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนในสถานที่เคารพที่สำคัญของ
ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการมีส่วนร่วมของ ญัฐยา หลักชัย (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลเมืองระนอง
จังหวัดระนอง” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3) ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ตามหลักอภิธานิธรรม พบว่า อยู่ในระดับ
มาก อภิปรายได้ว่า เทศบาลนครระยอง ให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและ
ประเมินผล และประชาชนควรที่จะเลือกพรรคการเมืองที่มีนโยบายตอบสนองความต้องการของ
ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัชชนก ศรีประภัสสร (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณีเขตหลักสี่ กรุงเทพฯ” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ตามหลักอภิธานิธรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก
พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เทศบาลนครระยอง ให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมใน
การติดตามและประเมินผล การให้ความเคารพต่อผู้นำทางการเมืองที่มีสัจจะ พุดจริง ทำจริง ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ หวันหยี (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำชุมชน การมีผลประโยชน์
และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการยอมรับโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้
ของประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนว
ธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถ
อภิปรายได้ดังนี้

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
การเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ อมรรัตน์ ศิริกาญจนวงศ์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีความแตกต่าง ในเรื่อง เพศ มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลโดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระศักดิ์ กิตติญาโณ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพะพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการศึกษวิจัยพบว่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน ตำบลนาสาร อำเภอพะพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กริชกมล เหล่าอรรค (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของเทศบาลตำบลหัวขวาง ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลในการพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นโดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่า อาชีพของประชาชนที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระศักดิ์ กิตติญาโณ (2556) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพะพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพะพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระยุทธ สุดเสมอใจ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก อำเภอสหัสขันธ์จังหวัดสุโขทัย” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส โดยภาพรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

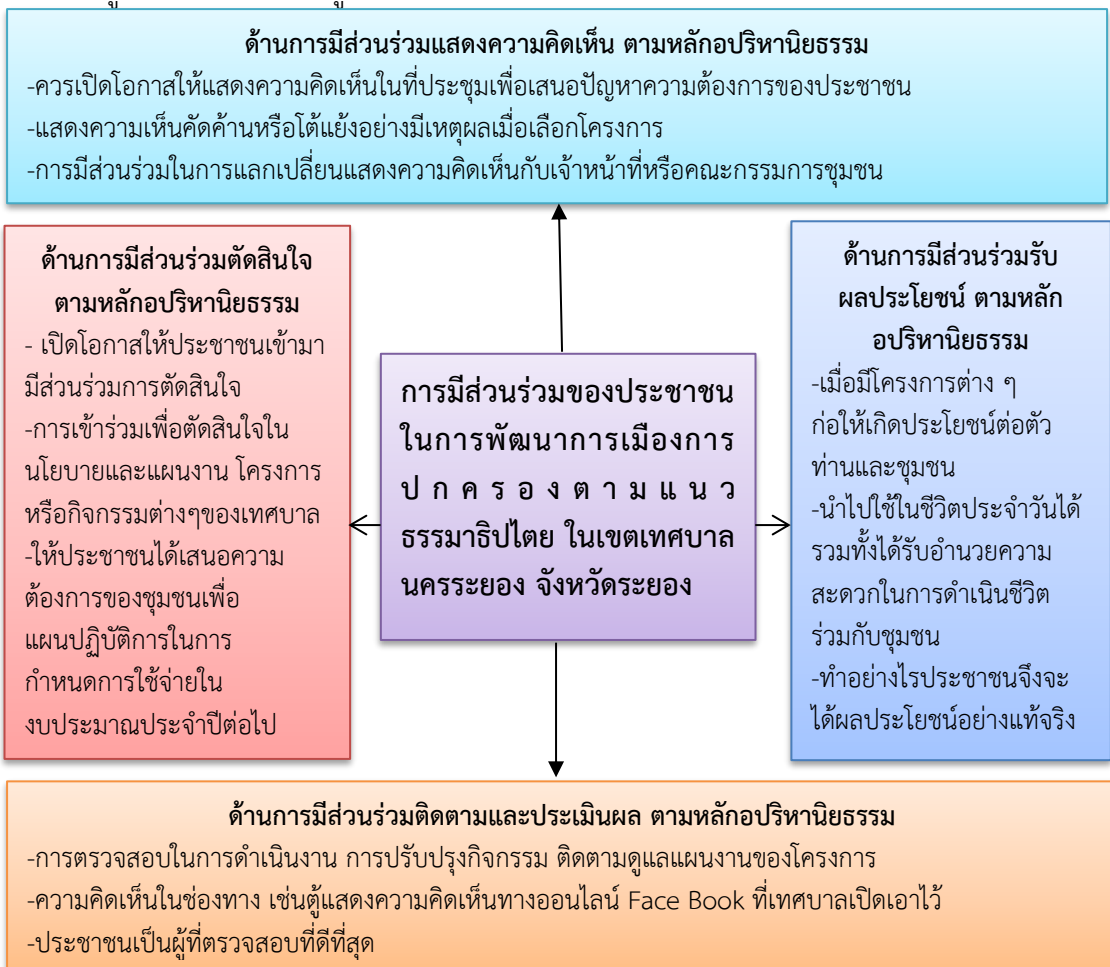
6) ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

แสดงให้เห็นว่า รายได้ต่อเดือนของประชาชนที่ได้รับต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา กัลยาณพันธ์ (2549) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรีอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้

1) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง” ดังนี้

- 1) ด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ตามหลักอภิธานิธรรม ควรเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของประชาชน
- 2) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ตามหลักอภิธานิธรรม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการตัดสินใจในนโยบายและแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมทางการเมือง
- 3) ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ตามหลักอภิธานิธรรม การตรวจสอบในการดำเนินงานการปรับปรุงกิจกรรม ติดตามโครงการ ความคิดเห็นในหลายช่องทาง
- 4) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ตามหลักอภิธานิธรรม เมื่อมีโครงการต่าง ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่านและชุมชน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1) องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

ผู้วิจัย สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยดังภาพที่ 2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตยในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง” ทำให้เกิดความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันคือ 1) ต้องนัดประชุมกันเนืองนิตย์ 2) มีจิตเข้าประชุม 3) ไม่ละทิ้งกฎระเบียบที่เคยปฏิบัติ 4) มีความเคารพต่อที่ประชุม 5) คุ่มครองสตรีเพศ 6) ให้เกียรติสถานที่สำคัญ 7) และมุ่งมั่นศรัทธาต่อผู้ทรงศีล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามแนวแห่งธรรมาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ควรนำผลของการวิจัยนี้ ไปพัฒนาการศึกษาของเทศบาลอื่น ๆ โดยการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่อื่น ๆ
- 2) ควรนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาของเทศบาล และรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 3) ควรมีแนวทางของโครงการในการปรับปรุงการพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่นของเทศบาลให้ประชาชนได้เข้าใจ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ในการตัดสินใจก่อนและหลังการดำเนินงานตามนโยบายแผนพัฒนาในโครงการต่าง ๆ การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผลงานที่เทศบาลได้จัดทำ
- 2) ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชน เพื่อจะได้เข้าใจการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครระยอง
- 3) นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ควรมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน ไม่หวังผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการปกครองของท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป
- 2) ควรศึกษาประสิทธิผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตย
- 3) ควรศึกษาการพัฒนาการเมืองการปกครองตามหลักพุทธธรรม

เอกสารอ้างอิง:

- กริชกมล เหล่าอรรคะ. (2550). *บทบาทของเทศบาลตำบลหัวขวางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2554). *สถิติเบื้องต้นและการวิจัย: Basic Statistics and Research*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จินตนา กัลป์ยานพันธ์. (2549). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.
- ณัฐชา หลีกชัย. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเทศบาลเมืองระนอง จังหวัดระนอง*. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์การปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2517). *ประชาธิปไตย: ความหมายปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้างจิตใจ*. กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์.
- ธัชชนก ศรีประภัสสร. (2540). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธีระยุทธ สุดเสมอใจ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- พระศักดา กิตติญาณ. (2556). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพรัช ดันอุด. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งเมืองน่ายู่: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนูญ หวันหยี. (2550). *บทบาทผู้นำชุมชนการมีผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการยอมรับโครงการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. (2552). *การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพฯ (รายงานผลการวิจัย)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สำนักงานเทศบาลนครระยอง. (2562). งานทะเบียนราษฎร์. เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562.
อมรรัตน์ ศิริกาญจนวงศ์. (2551). การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาล
ตำบลบรปู้อ อำเภอบรปู้อ จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.